

De combinatie tussen een professioneel, winstgevend melkveebedrijf en een gespecialiseerde zorgtak komt steeds vaker voor. Zorgboerderij Wonderland in Stuifzand biedt, naast de zestig melkkoeien, naschoolse opvang aan veertien kinderen met een gedragsstoornis.

Een sportveld, boomhutten, speeltoestellen en vlaggenslingers, het is een kleine greep uit de attributen die het boerenerf van Gerwin Koopman (36) in Stuifzand een ongewone aanblik geven. In een groot opgezet groepsverblijf vertelt de Drentse ondernemer over de combinatie tussen zijn commerciële melkveebedrijf en professionele zorgtak.

Nauw betrokken bij Zorgboerderij Wonderland zijn ook pedagoog in opleiding Lisa Mathilde Nicola (25) en haar vriend Jan Scheybeler (34). Het zeer ambitieuze drietal heeft zich voor de korte termijn een flink aantal doelen gesteld. 'We willen in 2010 ongeveer honderd koeien melken, aan twintig cliënten zorg bieden en op de NRM in de kampioenskeuring staan', verwoordt Gerwin Koopman de plannen. 'Op lange termijn willen we daarnaast ons zorgtakconcept via een franchiseformule op de markt brengen.'

Maatschappelijk doel

Gerwin Koopman is inmiddels de vierde generatie die op het huidige bedrijf de koeien melkt. 'Toen ik in 1990 van school kwam ben ik op de boerderij begonnen. Mijn doel was het opzetten van een goed melkveebedrijf met een hoge productie. Zo had ik het tenslotte tijdens mijn stages bij andere veehouders gezien. Binnen vijf jaar hoorden we wat betreft productie bij de beste tien procent bedrijven van Drenthe. De hoge productie ging echter gepaard met veel extra werk en dat was alleen bijna niet meer te behappen. Ik ben toen begonnen om meer op kracht, weerstand en balans en minder op productie te fokken. Tegelijkertijd heb ik gekeken of ik het melkvee met een andere tak kon combineren. Alleen koeien melken geeft mij eigenlijk niet genoeg uitdaging. Dat is te gewoon, te gemakkelijk. Het leven is dan zo klein. Daarom wilde ik er iets bij gaan doen dat een persoonlijk en maatschappelijk doel dient.'

Koopman koos ervoor zijn melkveebedrijf, met een omvang van ongeveer zestig melkkoeien en 530.000 kilogram

Gerwin Koopman, Jan Scheybeler en Lisa Mathilde Nicola

melkquotum, in 2001 te combineren met een zorgtak voor kinderen. 'Mijn broer heeft een lichamelijke beperking en moest vroeger gewoon meewerken op het bedrijf van mijn ouders. Dit bleek een uitstekende omgeving voor hem om zich persoonlijk te ontwikkelen. Vanuit deze wetenschap hebben we de zorgtak opgepakt en bieden we op dit moment aan veertien kinderen met een gedragsstoornis naschoolse opvang aan.'

De kinderen, met een leeftijd tussen de acht en de twintig jaar, zijn welkom op woensdag- en vrijdagmiddag en -avond en op zaterdagochtend en -middag. Daarnaast wordt er een keer in de twee weken een slaapweekend georganiseerd. Gedurende twee weken van de bouwvakvakantie organiseert de zorgboerderij de Wonderlands Wonder Week, waarin de kinderen een complete week opgevangen en vermaakt worden op de boerderij.

Boerderij ideale zorglocatie

De cliënten van zorgboerderij Wonderland hebben allen een gedragsstoornis die varieert van ADHD tot autisme of PDD-NOS. Koopman heeft helder voor ogen waarom hij voor deze groep heeft

gekozen. 'Kinderen zijn een heel dankbare groep; je kunt ze dingen leren en ze accepteren die ook. Daarnaast hebben ze veel minder zorgen dan volwassenen.'

Ook voor kinderen is een boerderij een ideale zorglocatie. 'De drempel om met een dier om te gaan is lager dan om met een mens om te gaan', vertelt Lisa. 'Daarnaast biedt een boerderij veel structuur. Alles is wat het is en dat geeft deze kinderen veel zekerheid. Op een boerderij is alles tastbaar en veel dingen prikkelen de fantasie. Aan de andere kant biedt een boerderij geborgenheid en zien de cliënten dit als hun boerderij.'

Het drietal is een groot voorstander van het concept zorgboerderij, maar maakt zich zorgen om de toekomst van het grote aantal 'nepboerderijen'. 'Mensen met slechts een ezel en een cavia noemen zich ook een zorgboerderij en die ondermijnen ons concept', stelt Jan Scheybeler. 'Ze kunnen nog niet eens met een ezel omgaan, dan hebben ze toch geen zorgboerderij? Wij maken ons hard voor dit unieke concept en willen graag richting een keurmerk voor bedrijven die een echt commerciële boerderijtak combineren met een zorgtak.'

Alle cliënten van zorgboerderij Wonderland hebben een persoonsgebonden budget vanwaaruit ouders de zorg kunnen inkopen. Voor een uurtarief van vijftien euro per kind biedt Wonderland de naschoolse opvang aan. Volgens Lisa krijgt hierbij ieder kind een individuele behandeling en is het voor de cliënten belangrijk dat ze iets kunnen doen wat nut heeft.

'Ze willen niet een zak vullen en die een meter verder weer leegschudden. Werkzaamheden zijn absoluut geen doel op zich. Koeien halen, melken en hokjes strooien spreekt de kinderen aan.' Koopman vult aan: 'Ze doen randwerkzaamheden, maar wel onder intensieve begeleiding. Tijdswinst maken we daar beslist niet mee. Wanneer ik

iets alleen in een uur kan doen, ben ik met cliënten soms wel drie uur bezig.' Koopman benadrukt dat de veiligheid op het bedrijf voorop staat. 'Op een boerderij is veiligheid niet te garanderen. Dat vertellen we ouders ook bij de intake, maar we proberen er via een intensieve instructie en begeleiding wel het maximale aan te doen. Bij iedere cliënt is begeleiding in de buurt. Het is altijd opletten, op een boerderij is tenslotte alles een wapen.' De zorgtak brengt op het melkveebedrijf overigens wel extra kosten met zich mee. 'We zijn nogal eens wat spullen kwijt. Als we alles bij elkaar optellen brengt ons melkveebedrijf in vergelijking met collega's met dezelfde omvang ongeveer 25 procent minder op.'

Melkveetak op nummer één

Ondanks de succesvolle zorgtak geeft Koopman desgevraagd aan dat de melkveetak absoluut op nummer één blijft staan. 'Dat is en blijft op deze locatie toch de basis.' Een van de doelstellingen binnen het bedrijf is het weer langzaam opvoeren van de productie per koe, met behoud van weerstand en kracht in de koeien. Op dit moment ligt het gemiddelde productieniveau in 305 dagen op 7980 kg melk met 4,04% vet en 3,43% eiwit. Binnen enkele jaren wil Koopman de productie op 9000 kg melk met 3,50% eiwit hebben.

Naast het verhogen van de productie wil Koopman zijn melkveebedrijf ook uitbreiden. 'In 2010 willen we honderd koeien melken.' Scheybeler onderbreekt Koopman: 'Nee, schrijf maar 102 op. Iedereen roept over honderd koeien en wij willen graag een beetje anders zijn.' Het komische duo heeft nog meer wilde plannen. 'We laten ons haar groeien tot we met een koe in de kampioenskeuring van de NRM staan', vertelt Scheybeler zelfverzekerd. 'We hebben vorig jaar Shottle-embryo's gekocht uit de familie van Cloverlands Skylar Cherry-red en we gaan hiermee ons doel realiseren.'

Scheybeler wijst de weg richting het inmiddels geboren vijftal vaarskalfjes. Naast het kalfjeshok staat opvallend genoeg een pooltafel en een krat pils. Niet voor de cliënten, maar voor het drietal levensgenieters.

Florus Pellikaan

Gerwin Koopman: 'Alleen koeien melken geeft mij niet genoeg uitdaging'

Zorg tussen de koeien